

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Енчо Герганов,
Департамент по когнитивна наука и психология,
Нов български университет

**за дисертационния труд на проф. д-р Димитър Веселинов
„Теоретичен модел за кумулативно лексикографиране на думи от чужд
произход в българския език (върху основа на френскоезичната лексика)“.**

Трудът е представен за защита с цел получаване на научната степен
“доктор на науките” по Научна област: 2. Хуманитарни науки.

Професионално направление: 2.1. Филология (общо и сравнително
езикознание: лингводидактическа лексикография)

Един от най-съществените научни резултати в дисертационното изследване на проф. Веселинов с безспорен научен принос към съвременната лексикология и лексикография е разработеният теоретичен модел за кумулативно лексикографиране на думи от чужд произход. Въз основа на задълбочен лексикографски анализ на почти двестагодишната лексикографска практика у нас проф. Веселинов извежда съществени компоненти на лексикографското описание на лексемите и по-конкретно на чуждите думи в българския език. В изследването си той е приложил продуктивна методология, която включва компаративно-контрастивния подход в съчетание със сравнително-историческия метод и съпоставително-типологическото изучаване на емпрунтите. За да операционализира моделът си до равнище да бъде приложен в лексикографската практика, той го е декомпозирал на по-специфични модели и жанрове като историко-етимолого-тезаурусен-тълковно-узусен модел и в лексикографския жанр "кумулятивен речник на думи от чужд произход в българския език". Благодарение на тази операционализация проф. Веселинов е приложил успешно моделът за създаването на "Речник на френските думи в българския език", който включва францизмите, навлезли в българския език в периода от 1230 г. до 2015 г. Освен това Речникът отразява резултатите от всестранно и пълно изследване на френско-българските езикови контакти на лексикално равнище. В него е дадена многаспектна информация за френските думи в българския език, като първоначално навлизане на френските думи в нашия език, семантичната им динамика,

варианти в ортографията им, периоди на активната им употреба и отмирането им от активния речник.

Проф. Веселинов прави задълбочен морфологичен анализ на френцизмите и убедително показва, че въпреки разнотипните им морфологични модели те се интегрират успешно в системата на българския език. Нещо повече, те са активни участници в словообразователните процеси в системата на българския език и обогатяват лексикалния му състав с новоизковани думи, в които са заимствани префикси, суфикси и глаголни окончания от тях.

Основните научни приноси на дисертацията са в областта на лексикографското инвентаризиране и моделиране на френцизмите в българския език. Проф. Веселинов формулира осем научни приноса, които много точно и пълно отразяват реалните научни постижения на дисертационния му труд. Като най-съществени сред посочените от него научни приноси бих изтъкнал създадения оригинален теоретичен модел на "Речник на френцизмите в българския език"; разработения лексикографски дизайн на речникова статия, в който са зададени речникови зони с богата информация за динамиката на френцизмите в синхронен и диахронен план; изведени от многопосочни анализи теоретични принципи за лексикографско представяне на лексика от чужд език в българския език. Теоретичният модел, лексикографският дизайн на речникова статия, както и теоретичните принципи за лексикографиране на лексика от чужд език имат универсален характер и могат да се използват за лексикографското описание на чужди думи във всеки друг език. В този смисъл приложимостта на теоретичния модел, лексикографския дизайн и теоретичните принципи за лексикографиране на чуждоезикова лексика излиза извън специфичните граници на описание на френцизмите в българския език.

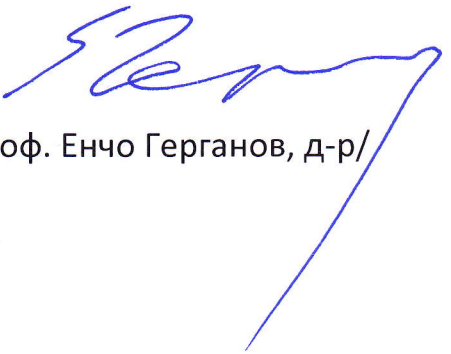
По темата на дисертационния труд са направени 10 научни публикации в рецензирани престижни научни издания. Сред тях има една научна монография с обем 309 стр. Обемът на публикациите отразява най-съществените резултати от дисертационното изследване и така правят дисертацията достойна на научната общност

В заключение ще обобща, че дисертационният труд на проф. Димитър Веселинов съдържа както нови идеи в теорията за лексикографско описание на чуждите думи в езика, така и пълно лексикографско описание на френските думи в българския еик в речник от нов тип с речникови зони, съдържащи ценна лексикографска информация.

Въз основа на положителните си оценки за дисертационния труд и с пълната убеденост, че в него е разработен оригинален теоретичен модел за лексикографско описание на чуждите думи в езика предлагам да се присъди научната степен **ДОКТОР НА НАУКИТЕ** на проф. Димитър Веселинов.

София, 28 януари 2016 г.

Подпис:

/проф. Енчо Герганов, д-р/